

Sermo pro iis qui saeculo renuntiarunt

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Λόγος διακριτικὸς, καὶ εἰς τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ τοῖς ἀποταξαμένοις καὶ σωθῆναι θελουμένοις

Ἄγαπητοί, φροντίσωμεν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ὅτι ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἔστι λοιπόν· καὶ οὐ δύ ναταί τις φροντίσαι τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς, ἔως οὗ φρον τίζει τὰ τοῦ σώματος. Ὡσπερ γὰρ οὐ δύναται τις προσέχειν ἐν ἐνὶ ὄφθαλμῷ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐν ἐπὶ τὴν γῆν· οὕτως οὐ δύναται ἄνθρωπος φροντίσαι τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τοῦ σώματος. Ὡσπερ οὐ δύναται πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὄπης ἔξενεγκεῖν ὕδωρ γλυκὺ καὶ πικρὸν, οὕτως οὐ δύναται ἄνθρωπος καὶ Θεῷ ἀρέσκειν, καὶ σαρκὸς ἐπιθυμίας ἐπιτελεῖν. Ὡσπερ οὐ δύναται ἄκανθα καρπὸν ἐλαίου προβάλλεσθαι, οὕτως οὐ δύναται ἄνθρωπος καὶ τὰ οὐράνια ζητεῖν, καὶ τὰ ἐπίγεια ποθεῖν, καθὼς φησιν ὁ Κύριος· Οὐ δύνασθε καὶ Θεῷ ἀρέσκειν, καὶ σαρκὸς ἐπιθυμίας ἐπιτελεῖν. Ὁθεν καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀκούσας ταῦτα, καὶ ἐκκόψας αὐ τοῦ πάντα τὰ τῆς σαρκὸς φρονήματα, φησι· «Δι! ὃν πάντα ζημιοῦμαι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω,» καὶ αὐτῷ συμβασιλεύσω. «Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπά σματα, τούτοις ἀρκεσθησώμεθα. Οἱ γὰρ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν, καὶ παγίδα δια βόλου, καὶ ἐπιθυμίας ἀτόπους.» Σὺ δὲ, ὦ ἀδελφὲ, μὴ προσέχῃς τι τοῦ κόσμου τούτου, ἵνα δυνηθῆς σωθῆναι, ἀλλὰ ἀσκησον δικαιοσύ νην, καὶ ἀλήθειαν, καὶ ἀγάπην, καὶ φόβον Κυρίου, καὶ πραότητα, ὑπακοήν, καὶ ἐγκράτειαν, καὶ ἀμνησι κακίαν. Μίσησον λόγους κοσμικοὺς, ἵνα καρδία σου ὅψηται τὸν καλόν. Ἅγαπησον τὸ συνεχῶς προσεύ χεσθαι, ἵνα φωτισθῇ σου ἡ καρδία. Διάδος ὑστερουμένοις ὄφθαλμῷ πλουσίω, ἵνα μὴ καταισχυνθῆς ἔμ προσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ· μίσησον τὴν ἐπιθυμίαν ἐν τοῖς βρώμασιν, ἵνα μὴ ὁ Ἀμαλὴκ τῶν παθῶν κυκλώσῃ σε. Γοργεύου ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα μὴ καταφάγῃ σε τὸ θηρίον. Φεῦγε τὸν οἶνον, ἵνα μὴ στερηθῆς τῆς εὐφροσύνης τοῦ Θεοῦ. Ἅγαπησον 28.1412 τοὺς πιστοὺς, ἵνα διὰ αὐτῶν ἐλεήσης. Πόθησον τοὺς ἀγίους, ἵνα ὁ ζῆλος αὐτῶν ἐλκύσῃ σε πρὸς ἀρετήν. Μνη μόνευε τῆς ἔξοδου τῆς ψυχῆς σου, καὶ οὐχ ἀμαρτήσεις πολλὰ πρὸς Θεόν· ἀναμιμνήσκου ἀεὶ τὴν τῶν οὐρα νῶν βασιλείαν, ἵνα ἡ ἐπιθυμία αὐτῆς ἐλκύσῃ σε πρὸς αὐτήν· διαλογίζου τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς, καὶ τῶν βασάνων τῶν δεινῶν, ἵνα μισήσῃς τὰ ἔργα τὰ πονηρά. Ἐτοίμαζε οὖν σεαυτῷ καθ' ἡμέραν ὑπαντῆσαι Χρι στῷ· μέλλει γὰρ ἀοράτως ἔρχεσθαι. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀνάκρινε σεαυτὸν ἐκ τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, τί ὑστέρησας, καὶ ἀνοικοδόμει αὐτό. Ἰδωσιν οἱ ἀδελφοί σου τὰ ἔργα σου, καὶ ὁ ζῆλος ὁ κατὰ Θεόν κα ταφάγεται αὐτούς. Ἐρεύνησον σεαυτὸν καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ποιὸν πάθος ἐνέκρωσας, καὶ δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· αὐτοῦ γάρ ἔστι τὸ ἔλεος. Μὴ λογίζου ἐαυτὸν ὡς κατορθώσαντα τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· φησὶ γάρ· «Ὄταν πάντα ποιήσητε, τότε λέγετε, ὅτι Ἀχρεῖοι δοῦλοι ἐσμεν.» Μὴ ὑψηλοφρονήσῃς, ὅτι ἀπ' ἄρτι καλὸς εἴ· οὐ γὰρ δύνῃ πιστεῦσαι ἐαυτὸν τοῖς ἔχθροῖς σου. Μὴ θαρρήσῃς ἐαυτοῦ τῷ σώματι. Ὁ φοβούμενος τοὺς δαίμονας δῆλον ἐαυτὸν ποιεῖ, ὅτι οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ φοβούμενος τὸν Θεὸν ἔξ ὅλης αὐτοῦ τῆς καρδίας ἐδραῖός ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς. Τὸ μὴ

μετρήσαι έαυτὸν, ἀλλ' έαυτὸν ἔχειν ἄγνωστον, φα νεροῦ τῷ ἀνθρώπῳ, δτὶ οὐ ζητεῖ ποιῆσαι τὸ ἔαυτοῦ θέλημα, ἀλλὰ τὸ τοῦ Θεοῦ. Ὁ λέγων τὸν λόγον αὐτοῦ ἐπὶ πολλῶν, δῆλον ἔαυτὸν ποιεῖ, δτὶ οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ὁ βουλόμενος σωθῆναι σχολάσει τῷ Θεῷ, καὶ καταπατήσει τὰ πάθη. Τὸ φροντίσαι ἐν γνώσει ἐκδιώκει τὰ πάθη· γέγραπται γάρ· «Φροντὶς ἐπελεύσεται ἐπ' ἄνδρα σοφόν.» Ὡσπερ ἡ ἀκηδία βοή θειά ἔστι τῶν παθῶν, οὕτω καὶ ἡ μακροθυμία δύναμίς ἔστι τῶν ἀρετῶν. Τὸ μὴ κρίνειν ἄνθρωπον τεῖχός ἔστιν ἀντίτητον· τὸ δὲ ψέξαι ἡ καταλαλῆσαι ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ κατεργάζεται. Τὸ κρατῆσαι τῆς γλώττης δηλοποιεῖται, δτὶ πρακτικός ἔστι μὲν ταῖς ἀρεταῖς· ἡ δὲ ἀπαιδευσία τῆς γλώσσης σημαίνει, δτὶ οὐ κέκτηται ἀρετὴν ἔνδοθεν. Ἡ ἐν γνώσει ἐλεημοσύνη τίκτει τὸ προορᾶν, καὶ ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀγάπην· ἡ δὲ ἀνελεημοσύνη τίκτει τὴν ἀπανθρωπίαν. Μήτηρ ἀρετῶν ἔστιν ἡ συμπάθεια· πλήρωμα δὲ κακῶν ἡ ἀνυποταξία. Ἡ ἀγαθότης τίκτει τὴν ἀγνείαν· ἡ δὲ ὀξυχὸ λία τίκτει τὰ πάθη. Ἡ σκληροκαρδία τίκτει τὴν ὄργην· ἡ δὲ ἀκηδία τίκτει τὴν ἔνδειαν. Κόρος ὅπνου ταραχὴ παθῶν· σωτηρία δὲ ψυχῆς ἀγρυπνία ἔμμετρος. «Υπνος ἐν κόρῳ πλῆθος φαντασῶν· ἄνθος δὲ τοῦ νοῦ, ἀγρυπνία ἐν προσευχῇ. Πολὺς ὅπνος παχύνει καρδίαν, ἀγρυπνία δὲ λεπτύνει αὐτήν· ἀγρυπνίαν δὲ λέγω τὴν κατὰ Θεὸν γινομένην ἐν ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ὡδαῖς πνευματικαῖς. Ἀγαθὸς γὰρ ὅπνος ἐν σιωπῇ τῶν ἀγρυπνούντων ἐν ματαιολογίᾳ. Τὸ πένθος ἐκδιώκει τὰ πάθη, τὸ δὲ γέλως χωρίζει ἀπὸ Θεοῦ. Τὸ μὴ πλῆξαι ἄνθρωπον τίκτει τα πείνωσις· ἡ δὲ δόξα τῶν ἀνθρώπων τίκτει τὴν ὑπερ 28.1413 ηφανίαν. Ἡ ἀοργησία τίκτει τὴν πραότητα· ἡ δὲ μνησικακία τίκτει τὴν ἀπώλειαν. Τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλατυσμὸν ἐκδιώκει τὰς ἀρετάς· ἡ δὲ στενοχωρία ταπεινοῦ τὰ πάθη. Ἡ ἐπιθυμία τῶν ἐδεσμάτων διάγει εἰς τὰ πάθη· ἡ δὲ ἐγκράτεια ἐκδιώκει αὐτά. Κόσμησις σώματος, ψυχῆς καταστροφή· τῆξις δὲ σώματος, ἀνακαινισμὸς ψυχῆς. Περιφρόνησις σώματος, σωτηρία ψυχῆς· ἐπιμέλεια δὲ σώματος, παγὶς τῇ ψυχῇ. Τῆξις δὲ σώματος φωτισμὸς ψυχῆς. Τὸ προσέχειν τὸν νοῦν ἀνωπάντοτε, τίκτει τὴν ἀγάπην τὴν πρὸς Θεόν· ἡ δὲ μέριμνα τοῦ βίου ἐκδιώκει τὰς ἀρετάς. Τὸ φυλάξαι τὸ στόμα, διεγέρει τὴν διάνοιαν πρὸς τὸν Θεόν· ἡ δὲ πολυλογία τίκτει τὴν ἀκηδίαν καὶ τὴν μανίαν. Τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ πλησίον, σημαίνει όνομας βλέπειν τὰς ἀρετάς· τὸ δὲ ποιῆσαι τὸ ἴδιον θέλημα, σημαίνει τὴν ἄγνοιαν. Ἡ μελέτη ἐν φόβῳ, φυλάσσει τὴν ψυχὴν ἀπὸ παντὸς κακοῦ· τὸ δὲ λαλεῖν τοὺς κοσμικοὺς λόγους σκοτίζει τὴν ψυχήν. Τὸ ἀγαπᾶν τὴν ὄλην τοῦ κόσμου, χωρίζει ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὸν νοῦν· ἡ δὲ ἀκτημοσύνη παρέρησίᾳ βλέπει τῷ Θεῷ. Τὸ μὴ ἔξαξαι τοὺς λογισμοὺς δηλοποιεῖται, δτὶ ἐκζητεῖ τὴν δόξαν τοῦ κόσμου τούτου τὴν αἰσχρὰν καὶ ματαίαν· τὸ δὲ γνωρίσαι αὐτὰ πνευματικοῖς πατράσιν, ἐκδιώκει αὐτά. Ὡσπερ δὲ ίὸς βιβρώσκεται διανοαῖς ὑπὸ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων, ἐὰν ἡ καρδία αὐτοῦ συμπεισθῇ αὐτῷ. Ὡσπερ σκώληξ, ἥτοι σμίλαξ, συμπλακεὶς τῇ ἀμπέλῳ, ἀφανίζει τὸν καρπὸν αὐτῆς· οὕτως ἀφανίζει κενοδοξία τὸν καρπὸν τοῦ μοναχοῦ, ἐὰν ἡ καρδία αὐτοῦ συμπεισθῇ αὐτῇ. Πρὸ πάντων τῶν ἀρετῶν ἔστιν ἡ ταπεινοφροσύνη· πρὸ δὲ πάντων τῶν παθῶν ἔστιν ἡ γαστριμαργία. Τέλος ἀρετῶν, ἀγάπη· πλήρωμα δὲ κακῶν, τὸ ἔαυτὸν λογίσασθαι εἶναι δίκαιον. Ὡσπερ σκώληξ κατεσθίων ξύλον ἀφανίζει αὐτὸν, οὕτως ἀφανίζει μνησικακία τὴν ψυχὴν τοῦ μοναχοῦ. Τὸ παραρρίψαι ἔαυτὸν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τίκτει τὸ ὑπὸ φέρειν ὕβριν ἀταράχως· τὸ δὲ μὴ ἔξουθενεῖν ἔαυτὸν, τίκτει τὴν ὑπερηφανίαν. Μὴ ἔσο πεποιθὼς ἐπὶ τῇ σῇ δυνάμει, καὶ ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ παροικήσει σοι. Μὴ ἔχε ἔχθραν μετά τίνος, ἐπεὶ ἀπρόσδεκτός ἔστιν ἡ προσευχή σου. Ἀλήθειαν ἀγάπα· τῆς γὰρ ψευδόμενος ἀθετεῖ τὸν καλόν. Φύλαξον τοὺς

όφθαλμούς σου, καὶ ἡ καρδία σου οὐ μὴ ἴδῃ πονηρόν. Ὁ γὰρ βλέπων γυναῖκα ἐν ἡδονῇ, μοιχείαν ἐπιτελεῖ. Φύλασσε τὴν ἀκοήν σου, ἵνα μὴ ἐπισυνάξῃς σεαυτῷ πάντα πονηρὸν σπόρον. Φεύξου ἀπὸ καταλαλιᾶς τοῦ πονηροτάτου δαίμονος, καὶ εἰρήνευε μετὰ πάντων, ἵνα παρέρησιάσῃ εὔχόμενος. Μὴ ἐπιποθῆς ἀκοῦσαι βλάβην λύπης παντὸς ἀνθρώπου, ἵνα μὴ ἀνταποδώσεις αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου. Ἐργά ζου ἐν τῷ ἐργοχείρῳ σου, ἵνα εὕρῃ πτωχὸς σὸν ἄρτον· ἡ γὰρ ἀργία θάνατός ἐστι τῇ ψυχῇ. Τὸ συνεχῶς προσεύχεσθαι λυτροῦται τὴν ψυχὴν ἀπὸ παντὸς καὶ κοῦ. Τὸ δὲ καταμικραμελῆσαι, οἰκητήριον τῶν δαι μόνων ἀποκαθίσταται. Καθήμενος ἐν τῷ κελλίῳ σου ποτε τούτων φρόντιζε συνεχῶς τῆς εὐχῆς, καὶ τῆς μελετῆς, καὶ τοῦ ἐργοχείρου. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν μνημόνευε, ποῦ εῖς, καὶ τί ἐργάζῃ, καὶ ὅταν μεταστῆς, ποῦ ἔχεις ἀπελθεῖν, καὶ πρόσεχε σεαυτῷ. Ἐὰν δὲ λογισμός σου ὕζει σε, ὅτι ἔχει τις κατὰ σοῦ, 28.1416 μὴ καταφρονήσῃς αὐτῷ, ἀλλὰ βάλε αὐτῷ μετά νοιαν. Βλέπε μὴ καταφρονήσῃς ἐκάστη ὥρᾳ τὰς λει τουργίας σου ἐπιτελεῖν· αὐτὰ γὰρ φέρουσι τὸν φωτι σμὸν ἐν τῇ ψυχῇ. Εἰ ἀγαθὰ ἐποίησας, μὴ κατακαυ χῶ· εἰ δὲ πολλὰ ἐποίησας κακὰ, μὴ ἀμέτρως λυπη θῆς, ἀλλὰ στῆθι, μηκέτι αὐτὰ πράξεις, καὶ σωθῆσῃ. Ἐὰν δὲ λογισμός σου ὕζει σε, ὅτι μέλη Χριστοῦ ἔσμεν πάντες, καὶ ὅτι ἡ τιμὴ, καὶ τὸ ὄνειδος τοῦ πλησίον πάντων ἡμῶν ἐστι, καὶ φεύξεται ἀπὸ σοῦ. Ταῦτα δὲ πάντα συνάγουσα ἡ διάκρισις καὶ ἀναλογιζομένη, τὰς μὲν ἀρετὰς περιπύσεται, τὰ δὲ πονηρὰ ἐκποδῶν ποιεῖται. Ἄδυνατον δὲ ἐλθεῖν σοι τὴν διάκρισιν, ἐὰν μὴ πρῶτον τὰς ἀρετὰς αὐτῆς ἐπὶ τελέσῃς, πρὸ πάντων δὲ τὴν ἡσυχίαν. Ἡ ἡσυχία τίκτει τὴν ἄσκησιν· ἡ ἄσκησις τίκτει τὴν κατάνυξιν καὶ τὸν κλαυθμόν· ὁ κλαυθμός τίκτει τὸν φόβον· ὁ φόβος τίκτει τὴν ταπείνωσιν ἡ ταπείνωσις τίκτει τὸ προορᾶν· τὸ προορᾶν τίκτει τὴν ἀγάπην· ἡ ἀγάπη τίκτει τῇ ψυχῇ τὸ μετὰ ἀγγέλων ὄμιλεῖν. Τότε γινώ σκει ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν, ὅτι μακράν ἐστιν ἀπὸ Θεοῦ. Ὁ θέλων οὖν, ἀδελφοὶ, ἐλθεῖν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντίμους ἀρετὰς ταύτας, ἀμέριμνός τε δεῖ εἶναι ἀπὸ παντὸς πράγματος, καὶ μισῆσαι τὸν κόσμον τοῦτον· καὶ λοι πὸν τότε ἀξιοῦται κτήσασθαι τὰς ἀρετὰς ταύτας παρὰ Κυρίου. Τοῦτο δὲ μάθε, ἀδελφὲ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἐσθίων καὶ πίνων ἀμέτρως, ἢ ἐμπεριφερόμενος τῷ κόσμῳ τούτῳ, οὐ μὴ ἀξιωθῇ ἐλθεῖν εἰς τὰ μέτρα ταῦτα· εἰ γὰρ κτήματα καὶ ἀμπελῶνα ἔχεις, ἢ οἰκήματα, ἢ τι τοῦ αἰῶνος τούτου, ἵνα τί καὶ γυναῖκα οὐκ ἔγημας; τί ἔαυτὸν φρεναπατῶν ἀγνοῶν, ὅτι τὸν ἐν ἀκάνθαις σπει ρόμενον οὐ τελειοφορεῖ; Καὶ δὲ μὴ σχολάσας, Θεὸν γνῶναι οὐ δύναται. Καὶ τοῦτο δὲ παρακαλῶ πάντα ἄνθρωπον βουλόμενον δοῦναι μετάνοιαν τῷ Θεῷ, φυ λάξαι αὐτὸν ἀπὸ πολυοινίας· πολλὰ γὰρ αὐτοῦ τὰ πτώματα. Μὴ προσέχῃς οὖν εἰς πάλην, ἔως οὗ ἡς ἐν τῷ σώματι, μηδὲ πιστεύσῃς ἔαυτῷ. Στῶμεν οὖν, ἀδελφοὶ, στῶμεν ἐν φόβῳ Κυρίου, καὶ μὴ ἐκκακή σωμεν ἐν τῇ πάλῃ. «Οὐ γάρ ἐστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς τὰς ἔξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.» Περιβαλλόμεθα τὰ ὄπλα τῶν ἀρετῶν, ὡς ὄπλιται· διότι δὲ κόπος καὶ δὲ μόχθος, καὶ ἡ στενοχωρία, καὶ ἡ στενοτεία, καὶ ἡ εὐδία τῶν ἐπιθυμιῶν οὐ μόνον φυλάττουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν βελῶν τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρονόμους ἀποκαθίστησιν. Ἀγωνίζωμεθα οὖν, ἀδελφοὶ, ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὸ βραχὺ, ἅπερ τύχωμεν βασιλείας οὐρανῶν. Ὁ γὰρ διδάσκαλος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς οὕτως εἴρηκεν· «Ἀγωνίζεσθε ἔως ἐλθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης, καὶ τεθλιμένης ὁδοῦ. Γρηγορεῖτε οὖν ἐν 28.1417 πάσῃ ὥρᾳ, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ὥρᾳ ὁ

Κύριος ἔρχεται· μήποτε εἰσέλθῃ ἄφνω, καὶ εὐρήσῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. Βλέπετε μή ποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπελεύσεται ὑμῖν ἄφνω ἡ ὥρα. Ἰδοὺ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. Μὴ κτήσητε χρυσὸν, μήτε ἄργυρον, μήτε δύο χιτῶνας· μηδὲ δειμάσητε ἀπὸ ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα. Εἴδον γὰρ τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἔξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἔχθροῦ, καὶ οὐ μὴ ἀδικήσωσιν ὑμᾶς. Καὶ οὐκ αὐτοῖς ἀποστόλοις μόνον τοῦτο δέδωκεν ὁ Κύριος, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς βουλομένοις σωθῆναι καὶ ἀκολουθῆσαι τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ. Καὶ βλέπε, ὁ ἀντιλέγων, τὰς μυριάδας τῶν ἀγίων. Ἐδωκε γὰρ ἡμῖν τὴν ἔξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι. «Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, ὅτι ἡδόκησεν ὁ Πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἔξετε βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.» Ποιησάντων δὲ τῶν ἀγίων μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν, εἴρηκε πρὸς αὐτούς· «Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν ἀφίημι ὑμῖν.» «Ο» γὰρ «ἀγαπῶν με τὰς ἐντολάς μου τηρήσει· κάγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα.» Ὑποδεικνύων δὲ ἡμᾶς γενναίως ὑποφέρειν τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰ παλαίσματα, εἴρηκεν· Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε. Ἀλλὰ «θαρσεῖτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον. Ὅμεις δέ ἔστε οἱ δι' ἐμὲ μεμενηκότες ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου, κάγὼ διατίθημι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ Πατὴρ μου βασιλείαν, ἵνα ἐσθίητε τε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου.» Ταῦτα δὲ οὐ πᾶσι λέγει, ἀλλὰ τοῖς ὑπομένουσι τοῖς πειρασμοῖς, καὶ ταῖς θλίψεσιν ἐν μακροθυμίᾳ. Ἀπερχόμενος ἐπὶ τὸ ἄγιον πάθος τοῦ σταυροῦ ὁ Κύριος, οὕτως ἔφη· Ὁ θέλων ἔσθίειν καὶ πίνειν ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, συμπορεύσαι μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τὸν σταυρόν· τουτέστι νεκρωθήτω καὶ αὐτὸς τῷ κόσμῳ, ὡς ἐγὼ, διὰ τῆς τῶν ἐντολῶν μου πράξεως. Ἀκούσας δὲ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, καὶ ἐκκόψας αὐτοῦ πάντα τῆς σαρκὸς φρονήματα, ἐτόλμα λέγειν· «Χριστῷ συσταυροῦμαι. Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός.» Καὶ γὰρ ἐφ' ὅσον σαρκικὰ περιπατῶμεν, νεκροί ἐσμεν ταῖς ἀμαρτίαις. Φησὶ γάρ· «Οἱ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις.» Καὶ εἰ συναποθάνομεν, καὶ συζήσομεν. Εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν αὐτῷ· εἰ ἀρνούμεθα, κάκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς. Τίς οὖν ἔστιν ὁ ἀρνούμενος ἢ ὁ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς περιπατῶν; Οὗτος γάρ ἔστιν ὁ ἐνυβρίζων τῷ βαπτίσματι. Καὶ τίς ἔστιν ὁ μὴ ἐνυβρίσας ἐξ ἡμῶν τὸ βάπτισμα διὰ τὰ τοῦ πονηροῦ ποικίλα μηχανήματα; Ἀλλὰ διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ, ἢν ἡγάπησεν ἡμᾶς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ἔδω 28.1420 κεν ἡμῖν τὴν μετάνοιαν ἔως ἐσχάτης ἀναπνοῆς. Εἰ μὴ γὰρ ἦν μετάνοια, οὐκ ἄν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, ὡς φησιν ὁ Κύριος· «Ἄμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ χαίρει ὁ Θεὸς ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, ὡς ἐφ' ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι.» Σπουδάσωμεν, ἀδελφοί, μετανοήσαι, ἔως ἐσμὲν ἐν τῷ σώματι, κλαύσωμεν, καὶ πλύνωμεν τὰ τῆς καρδίας κρυπτὰ τραύματα. Μέλλει γὰρ φανεροῦσθαι τὰ ἐν ἡμῖν πεπραγμένα δεινὰ ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος ἐκείνου. Ἡγγικε γὰρ ὁ Κύριος, καὶ ἔρχεται ἐπὶ θρόνου δόξης ἀγίου αὐτοῦ, καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἔκαστος φανεροῦται ἐκ τῆς ἴδιας λαμπάδος· δόστις δὲ οὐ κέκτηται ἔλαιον, σβεσθήσεται αὐτοῦ ἡ λάμπας· κάκεῖνος πορευθῆ ἐν τῷ ἔξωτέρῳ σκότει. Σπουδάσωμεν οὖν, ἀδελφοί, καὶ πλήσωμεν τὰ ἀγγεῖα ἡμῶν ἐλαίου, ἵνα μὴ ρίφωμεν ἐν τῷ σκότει καὶ αἰωνίῳ πυρί. Τὸ γὰρ ἀγγεῖόν ἔστιν ἡ μετάνοια· τὸ δὲ ἔλαιον τῶν ἀρετῶν ἡ πρᾶξις· ἡ δὲ φωτεινὴ λαμπάς ὑπάρχει ἡ ἀγία ψυχή.

΄Αγωνιζώμεθα οὖν, ἀδελφοὶ, ὅτι ἡγγικεν ἡ ἡμέρα. Μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἔχων τὴν μέριμναν ταύτην καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ ὥραν. Ὁ γὰρ καρπὸς ὅψιμος γεγονὼς καιρός ἐστι τοῦ θερισμοῦ. Μακάριός ἐστιν ἐκεῖνος ὁ σώσας τὸν καρπὸν αὐτοῦ· συνάξουσιν αὐτὸν οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν αἰώνιον ἀποθήκην. Οὐαὶ δὲ τοῖς ὁμοίοις μου, τουτέστι τοῖς ζιζανίοις, ὅτι τὸ πῦρ αὐτοὺς κληρονομήσει. Φύγωμεν οὖν, ὡς ἀδελφοὶ, τὸν κόσμον, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, δῆπερ κληρονομήσωμεν τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, «Ἄ ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὓς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἀ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.» Τὸ λοιπὸν, ὡς ἀδελφοὶ, ἐν τούτοις στῆτε, ταῦτα μελετᾶτε, καὶ μὴ ἀμελήσητε, δῆπερ ἀξιώσῃ ὑμᾶς Κύριος τηρῆσαι τὴν ἐντολὴν ταύτην ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ σώσῃ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον. “Οστις ἀναγινώσκει τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἥ ἀκούει, καὶ μὴ ποιεῖ αὐτὰς, πεπλήρωται ἐν αὐτῷ ὁ σπόρος ὁ πεσὼν εἰς τὴν πέτραν, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν γῆν, παραχρῆμα ἐξηράνθη. Ὁ δὲ ἀναγινώσκων καὶ ποιῶν ἐστιν ὁ σπόρος ὁ πεσὼν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἐκαρποφόρησεν ἐν λί, καὶ ἐν ξί, καὶ ἐν ρί, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὡς ἡ δόξα. Ἀμήν.